

Pia Kauma kok ym.

Kirjallinen kysymys osakesäästötilin laajentamisesta rahasto-osuuksiin ja osakesäästötilin ylärajan nostamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Suomessa otettiin noin vuosi sitten käyttöön osakesäästötili, jonka tarkoituksena on ollut tuoda osakesijoittaminen aivan tavallisen ihmisen ulottuville sekä lisätä suomalaisten kiinnostusta ja mahdollisuutta pitkäjänteiseen sijoittamiseen.

Arvopaperikeskus Euroclear Finlandin mukaan osakesäästötilejä on vuodessa perustettu 152 000, säilytysten arvo on noin 740 miljoonaa euroa ja keskimääräinen tilille laitettu rahamäärä 4 900 euroa. Naisia tilinomistajista on ollut 43 000 ja miehiä 106 000. Eniten osakesäästötili on kiinnostanut 18—29-vuotiaita. Kaikkiaan vuoden 2020 lopussa jo yli 910 000 suomalaista yksityishenkilöä omisti pörssiosakkeita.

Kaikki Suomessa toimivat pankit eivät ole vielä tarjonneet mahdollisuutta osakesäästötilin perustamiseen. Suurin yksittäinen toimija osakesäästötilimarkkinalla on ollut Nordnet, jolla osakesäästötilejä oli vuoden 2021 alussa kaikkiaan 116 000.

Osakekauppaa voi osakesäästötilin puitteissa käydä joustavasti, ja voitoista maksetaan verot vasta sitten, kun ne on nostettu tililtä. Tilejä voi samalla henkilöllä olla vain yksi, ja talletuksen yläraja on 50 000 euroa. Näiden sääntöjen rikkominen on sanktioitu.

Suomen Pankin mukaan kotitalouksien talletuskanta oli marraskuussa 102,8 miljardia euroa. Osakesäästötilin etu aikaisempaan on ollut se, että sen kautta matalakorkoisilla tileillä olleet rahat on voinut nyt joustavammin sijoittaa tuottavampaan kohteeseen. Sijoitusmahdollisuudet on kuitenkin rajattu koskemaan ainoastaan pörssinoteerattuja osakkeita. Esimerkiksi Ruotsissa ja Iso-Britanniassa vastaavien järjestelyiden kautta on mahdollista omistaa esimerkiksi rahasto-osuuksia ja muita sijoitustuotteita.

Myönteisesti vastaanotettua osakesäästötiliä kannattaa jatkossakin kehittää siten, että tilillä sallittaisiin kaupankäynti myös muilla sijoitustuotteilla ja siten, että tilin yläraja joko nostettaisiin 100 000 euroon tai poistettaisiin kokonaan. Ainakin sijoitusrahastot ja pörssinoteeratut rahastot (ETF) tulisi ottaa osakesäästötilituotteiksi, sillä erityisesti jälkimmäisten osalta laajentaminen olisi kaupankäynnin sujuvuuden osalta teknisesti mutkatonta.

Pidemmällä aikavälillä osakesäästötilin kautta sijoittaminen esimerkiksi kotimaisten listaamattomien yritysten osakkeisiin olisi tärkeä tavoite myös pääomamarkkinoidemme kehittämisessä.

Kirjallinen kysymys KK 1046/2020 vp

Tämä kuitenkin edellyttäisi näiden osakkeiden päivittäisen arvonmäärityksen nykyistä kehittyneempää menettelyä. Yritysrahoituksemme nojaa voimakkaasti pankkirahoitukseen, joten jatkossa osakesäästötiliä tulisi kehittää osana muuta verojärjestelmää tukemaan yritysrahoituksen monipuolistumista.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Millä aikataululla hallitus aikoo nostaa osakesäästötilin ylärajan 100 000 euroon tai poistaa sen kokonaan,

missä vaiheessa pörssinoteeratut rahastojen rahasto-osuudet ja sijoitusrahasto-osuudet voisivat olla sallittuja osakesäästötilin sijoitustuotteita ja

miten hallitus aikoo parantaa tavallisten suomalaisten turvallista sijoittamista kotimaisiin listaamattomiin yrityksiin ja sitä kautta kehittää suomalaisia pääomamarkkinoita?

Helsingissä 29.1.2021

Pia Kauma kok
Elina Lepomäki kok
Pauli Kiuru kok
Jukka Kopra kok
Arto Satonen kok
Saara-Sofia Sirén kok
Kari Tolvanen kok
Wille Rydman kok
Sari Sarkomaa kok
Sari Multala kok
Marko Kilpi kok
Janne Heikkinen kok